

I. Excepție de nelegalitate a prevederilor art. 2 din Instrucțiunea Consiliului Național al Audiovizualului nr. 1 din 11 octombrie 2005 privind metodologia de aplicare a Deciziei C.N.A. nr. 519/2005 privind asigurarea informării corecte și a pluralismului. Excepție admisă

Potrivit art. 2 din Instrucțiunea nr. 1 din 11 octombrie 2005 privind metodologia de aplicare a Deciziei C.N.A. nr. 519/2005 privind asigurarea informării corecte și a pluralismului: „Monitorizarea respectării principiului condițiilor egale de exprimare, prevăzută în art. 5 din Decizia C.N.A. nr. 519/2005, se va face, pentru emisiunile de dezbatere și divertisment, având în vedere participarea numerică a invitaților, astfel încât, la sfârșitul fiecărei luni, participarea reprezentanților puterii și opoziției să fie egală”.

Întrucât stabilesc o participare numerică egală a reprezentanților puterii și opoziției la emisiunile de dezbatere și divertisment, prevederile citate sunt nelegale în raport cu dispozițiile art. 5 din Decizia C.N.A. nr. 519/2005¹⁾, care stabilesc obligația radiodifuzorului doar în ceea ce privește acordarea de condiții egale de exprimare pentru reprezentanții puterii și cei ai opoziției în emisiunile de dezbatere, de divertisment și sportive.

Decizia nr. 283 din 18 ianuarie 2007

Prin acțiunea înregistrată la 7 februarie 2006, reclamanta Societatea Română de Televiziune a solicitat anularea Deciziei nr. 47 din 24 ianuarie 2006, emisă de Consiliul Național al Audiovizualului (C.N.A.), prin care a fost amendată cu suma de 5.000 RON pentru încălcarea prevederilor art. 5 din Decizia C.N.A. nr. 519/2005.

În motivarea acțiunii, arată că decizia contestată este nelegală și netemeinică, pentru că s-au încadrat în emisiunile de dezbatere, de divertisment și sportive și alte forme de emisiuni, și anume cele cu caracter cultural, educativ, informativ ori social și din acest motiv s-a considerat abuziv că reprezentanții puterii și reprezentanții opoziției nu au beneficiat de condiții egale de exprimare la Televiziunea Română.

¹⁾ Decizia C.N.A. nr. 519/2005 a fost abrogată de Decizia C.N.A. nr. 130/2006 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, abrogată la rândul său prin Decizia C.N.A. nr. 187/2006 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual (M. Of. nr. 338 din 14 aprilie 2006).

Mai arată că pârâtul a interpretat eronat dispozițiile art. 5 din Decizia nr. 519/2005, aplicându-i abuziv sancțiunea, ceea ce reprezintă o formă de cenzură și de imixtiune în conținutul și formatul emisiunilor postului public de televiziune.

În ședința publică de la data de 3 mai 2006, reprezentantul recurentei a invocat nelegalitatea Instrucțiunii C.N.A. nr. 1 din 11 octombrie 2005, pentru că nu a fost publicată în Monitorul Oficial.

Curtea de Apel București, Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal, prin sentința civilă nr. 1028 din 10 mai 2006, a respins atât excepția de nelegalitate a Instrucțiunii nr. 1/2005, cât și acțiunea.

Instanța a reținut, în motivarea sentinței, că reclamanta avea cunoștință de Instrucțiunea nr. 1/2005 a C.N.A. dintr-un proces anterior, iar prin nepublicarea acesteia în Monitorul Oficial nu i s-a adus vreo vătămare, mai ales că legiuitorul a prevăzut numai ca aceasta să fie făcută publică.

A reținut și că pârâtul a respectat dispozițiile art. 91 alin. (3) din Legea nr. 504/2002, prin aceea că, anterior aplicării sancțiunii, reclamanta a fost somată și a mai fost amendată tot pentru încălcarea aceluiași prevederi.

Reclamanta a declarat recurs împotriva sentinței, susținând că este nelegală și netemeinică.

Consideră că instanța a respins greșit excepția de nelegalitate a instrucțiunii, cu toate că aceasta trebuia publicată în Monitorul Oficial și nici nu i s-a comunicat, fiind astfel prejudiciată.

Menționează că din lecturarea textului art. 5 din Decizia C.N.A. nr. 519/2005 rezultă că radiodifuzorii nu au obligația să invite un anumit număr de reprezentanți ai puterii și un anumit număr de reprezentanți ai opoziției, ci numai obligația de a oferi condiții egale de exprimare acestora, pârâtul sancționând-o pentru că în luna decembrie 2005 nu a invitat reprezentanți ai puterii și ai opoziției în număr egal.

Susține că instrucțiunea, în loc să interpreteze dispozițiile art. 5 din Decizia nr. 519/2005, creează în realitate o altă normă de drept și că în Codul de reglementare a conținutului audiovizual nu a mai inclus și prevederile art. 5 din Decizia nr. 519/2005, dându-se un alt conținut faptei contravenționale.

Arată că raportul de monitorizare a inclus greșit emisiuni cu caracter cultural, educativ și social, care nu pot fi însă cuprinse în categoria emisiunilor de dezbateri, de divertisment sau sportive la

care se referă art. 5 din Decizia nr. 519/2005 și că chiar astfel de emisiuni au fost monitorizate greșit, nereal.

Intimatul a depus la dosar întâmpinare, prin care solicită ca recursul să fie respins ca nefondat, deoarece recurenta nu a respectat prevederile art. 5 din Decizia nr. 519/2005, prin aceea că reprezentanții puterii au fost prezenți la emisiunile de dezbateri și divertisment de 15 ori, în timp ce reprezentanții opoziției au fost prezenți de 4 ori.

În ce privește excepția de nelegalitate a Instrucțiunii nr. 1/2005, susține că recurenta avea cunoștință de conținutul ei, faptul nepublicării în Monitorul Oficial nu i-a produs vreo vătămare, iar conținutul Deciziei nr. 187/2006 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual nu are legătură cu cauza de față, deoarece la momentul emiterii Deciziei nr. 47/2006 a folosit temeiul juridic din actul normativ în vigoare în acel moment, respectiv din Decizia nr. 519/2005, Decizia nr. 87/2006 fiind emisă ulterior.

Mai susține că art. 2 din Instrucțiunea nr. 1/2005 privind metodologia de aplicare a Deciziei nr. 519/2005 prevede monitorizarea respectării principiului condițiilor egale de exprimare, prin participarea numerică a invitaților, în cursul unei luni, egală pentru reprezentanții puterii și opoziției.

Analizând motivele de recurs invocate, în raport de materialul probator administrat și de dispozițiile legale aplicabile în cauză, Înalta Curte a reținut următoarele.

Prin Decizia nr. 47 din 24 ianuarie 2006, emisă de intimată, s-a dispus sancționarea recurente cu amendă în sumă de 5.000 RON pentru încălcarea prevederilor art. 5 din Decizia C.N.A. nr. 519/2005 privind asigurarea informării corecte și a pluralismului.

Se reține că postul TVR 1, în perioada 1-31 decembrie 2005, a încălcat dispozițiile art. 5 din Decizia C.N.A. nr. 519/2005 prin aceea că reprezentanții puterii au fost prezenți în emisiunile monitorizate de 15 ori, în timp ce reprezentanții opoziției au fost prezenți de 4 ori.

Societatea Română de Televiziune a atacat această decizie la instanța de contencios administrativ competentă, invocând și nelegalitatea Instrucțiunii nr. 1/2005 a C.N.A., acțiune ce i s-a respins de către instanța de fond, astfel că a considerat necesar să formuleze recursul de față.

Conform prevederilor art. 5 din Decizia C.N.A. nr. 519/2005, invocată ca temei al aplicării sancțiunii, „În emisiunile de dezbateri, de divertisment și sportive, reprezentanții puterii și ai opoziției, în cazul în care sunt invitați, vor beneficia de condiții egale de exprimare”.

Instrucțiunea nr. 1 din 11 octombrie 2005 privind metodologia de aplicare a Deciziei C.N.A. nr. 519/2005 prevede la art. 2 că „Monitorizarea respectării principiului condițiilor egale de exprimare, prevăzută în art. 5 din Decizia C.N.A. nr. 519/2005, se va face, pentru emisiunile de dezbatere și divertisment, având în vedere participarea numerică a invitaților, astfel încât, la sfârșitul fiecărei luni, participarea reprezentanților puterii și opoziției să fie egală”.

Din compararea conținutului art. 5 din Decizia C.N.A. nr. 519/2005 și a conținutului art. 2 din Instrucțiunea C.N.A. nr. 1/2005, dată în aplicarea Deciziei C.N.A. nr. 519/2005, rezultă neconcordanțe evidente.

În timp ce prin art. 5 din decizie se stabilește obligația pentru radiodifuzor să acorde condiții egale de exprimare pentru reprezentanții puterii și cei ai opoziției în emisiunile de dezbatere, de divertisment și sportive, dispozițiile art. 2 din instrucțiune stabilesc o participare numerică egală a reprezentanților puterii și opoziției la emisiunile de dezbatere și divertisment, ceea ce este diferit de conținutul art. 5 din decizie.

În plus, conform prevederilor art. 15 alin. (6) din Legea nr. 504/2002 a audiovizualului, modificată și completată, deciziile, instrucțiunile și recomandările emise de C.N.A. se fac publice, or, recurenta susține că nu a avut cunoștință de conținutul Instrucțiunii nr. 1/2005, publicarea ei pe site-ul C.N.A. nefiind de natură să ducă la concluzia certă că recurenta a luat cunoștință de aceasta și mai ales de conținutul ei.

Pentru considerentele arătate, s-a reținut că Instrucțiunea nr. 1 a C.N.A. este nelegală, astfel că excepția de nelegalitate invocată de reclamanta-recurentă, în ceea ce privește art. 2, apare ca fiind întemeiată.

Referitor la Decizia C.N.A. nr. 47 din 24 ianuarie 2006, s-a reținut, pe de o parte, că nu a avut în vedere nu prevederile art. 5 din Decizia nr. 519/2005, în considerarea căora s-a emis, ci ale unui act emis în aplicarea acesteia, dar care avea dispoziții cu un conținut diferit, act ce s-a constatat că este nelegal, iar, pe de altă parte, că unele emisiuni au fost incluse în categoria „dezbatere și divertisment”, chiar dacă această includere este cel puțin discutabilă.

De aceea, și măsura sancționării recurente pentru pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 5 din Decizia C.N.A. nr. 519/2005 apare ca fiind aplicată nelegal.

Instanța nu și-a însușit însă punctele de vedere ale recurente referitoare la aplicabilitatea în cauză a prevederilor O.G. nr. 2/2001 privind contravențiile și a dispozițiilor Deciziei C.N.A. nr. 187/2006,

pentru că, în ce privește sancțiunea luată de C.N.A., sunt aplicabile dispozițiile legii speciale, respectiv Legea nr. 504/2002 a audiovizualului, iar Decizia C.N.A. nr. 187/2006 este emisă ulterior și nu poate retroactiva pentru situații intervenite înaintea adoptării și publicării acesteia.

Pentru toate considerentele menționate mai sus, în baza dispozițiilor art. 312 și art. 314 C. proc. civ., raportate la art. 4 și art. 10 alin. (2) din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, s-a admis recursul, sentința a fost casată, urmând să se admită excepția de nelegalitate a Instrucțiunii C.N.A. nr. 1/2005 și să se anuleze Decizia nr. 47/2006 a C.N.A.

2. Excepție de nelegalitate a prevederilor art. 33 alin. (1) lit. b) din Decizia Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr. 1074/2004 privind implementarea serviciului universal în sectorul comunicațiilor electronice. Excepție respinsă

Legea nr. 304/2003¹⁾, art. 12, art. 13

Potrivit prevederilor art. 33 alin. (1) lit. b) din Decizia Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr. 1074/2004: „pentru necesitățile anuale de finanțare a serviciului universal, Autoritatea Națională de Reglementare în Comunicații va percepe de la furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și de la furnizorii de servicii de telefonie destinate publicului, cu o cifră de afaceri înregistrată în anul precedent mai mare sau egală cu 3.000.000 euro (...): b) pentru perioada 2005-2006, o sumă egală cu 0,5% din cifra lor de afaceri (...).”

Prevederile citate sunt legale în raport cu dispozițiile art. 12 și art. 13 alin. (2) din Legea nr. 304/2003 pentru serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile de comunicații electronice.

Decizia nr. 488 din 26 ianuarie 2007

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Curții de Apel București, reclamanta SC I. SA a solicitat, în contradictoriu cu Autoritatea Națională

¹⁾ Legea nr. 304/2003 pentru serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile de comunicații electronice a fost republicată în M. Of. nr. 343 din 5 mai 2008.

de Reglementare în Comunicații, anularea deciziei Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr. 1464/EI din 27 octombrie 2005, prin care societatea a fost obligată la plata unei contribuții pentru compensarea costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal, în cuantum de 141.786 lei.

În motivarea acțiunii, reclamanta a arătat că decizia atacată este nelegală, întrucât temeiurile legale care au stat la baza emiterii ei sunt fie parțial abrogate, fie nelegale.

În ce privește art. 33 alin. (1) lit. b) din decizia Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr. 1074/2004, așa cum aceasta a fost modificată prin decizia Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr. 1298/EN din 6 septembrie 2005, reclamanta invocă excepția de nelegalitate a acestuia, solicitând a se soluționa cauza fără a se ține seama de prevederea respectivă.

La termenul din 6 februarie 2006, reclamanta a înțeles să-și completeze acțiunea introductivă cu motivul principal de nelegalitate, în sensul că decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr. 1464/2005 este nelegală, deoarece societatea nu este furnizor de servicii din sfera serviciului universal, astfel încât nu poate fi obligată la finanțarea (subvenționarea) acestui serviciu.

Prin sentința civilă nr. 1119 din 22 mai 2006 a Curții de Apel București, Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal, acțiunea reclamantei SC I. SA a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a pronunța această hotărâre instanța a reținut, în esență, că susținerile reclamantei referitoare la temeiurile legale parțial abrogate nu corespund realității, întrucât, prin emiterea Ordinului ministrului comunicațiilor și tehnologiei informației nr. 318/2005, au fost modificate prevederile Ordinului nr. 184/2004, actul administrativ contestat de reclamantă fundamentându-se pe prevederile Ordinului ministrului comunicațiilor și tehnologiei informației nr. 184/2004, modificat și completat cu Ordinul ministrului comunicațiilor și tehnologiei informației nr. 318/2005.

În ce privește excepția de nelegalitate a prevederilor art. 33 alin. (1) lit. b) din decizia Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr. 1074/2004, instanța a constatat că nici aceasta nu este întemeiată, întrucât dispozițiile în speță sunt în deplină concordanță cu art. 12 și art. 13 din Legea nr. 304/2003.

Pe fondul cauzei, instanța a reținut că reclamanta a fost obligată în mod corect la plata contribuției în speță, atâta vreme cât aceasta este furnizor de rețele de comunicații electronice de la 11 februarie 2003.

Împotriva acestei sentințe a declarat recurs în termen legal reclamația, invocând motivul de modificare prevăzut de art. 304 pct. 9 C. proc. civ.

Recurenta susține că instanța de fond a interpretat greșit întreaga legislație care reglementează activitatea de serviciu universal. Neînd fiind furnizor de servicii din sfera serviciului universal, nu poate fi obligată să-l subvenționeze.

Mai arată că între părți a mai existat un litigiu cu obiect identic, privind contribuția pentru compensarea costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal pentru anul 2004, soluția fiindu-i favorabilă. Cu toate acestea, intimata a emis o nouă decizie și pentru anul 2005, decizie a cărei legalitate se analizează în cauza de față, contravenind atât soluției menționate, dar și practicii constante a Înaltei Curți de Casație și Justiție în materia furnizării serviciilor din sfera serviciului universal.

La rândul său, intimata Autoritatea Națională pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației, prin întâmpinarea formulată, a solicitat respingerea recursului ca nefondat.

A subliniat că niciodată nu a susținut că recurenta are calitatea de furnizor de serviciu universal ori de furnizor de telefonie destinat publicului. Recurenta a dobândit calitatea de furnizor de rețele publice de comunicații electronice la data de 11 februarie 2003 și această calitate este suficientă pentru a se naște obligația reglementată de dispozițiile art. 33 alin. (1) lit. b) din decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr. 1074/2004.

Intimata a mai arătat că, dacă s-ar admite teza recurentei potrivit căreia doar furnizorii de serviciu universal pot fi obligați la plata acestei contribuții, s-ar ajunge la o situație paradoxală în care furnizorul de serviciu universal ar achita contribuția la Autoritatea Națională de Reglementare în Comunicații și tot el ar beneficia de ea. În realitate, în acord cu reglementările comunitare cuprinse în art. 13 alin. (3) din Directiva nr. 2002/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului pentru serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile de comunicații electronice, mecanismul de compensare trebuie să respecte principiile minimei atingeri aduse concurenței, proporționalității, nediscriminării și transparenței, iar respectarea acestor principii a fost impusă în legislația românească prin dispozițiile art. 13 alin. (2) din Legea nr. 304/2003.

În recurs, potrivit art. 305 C. proc. civ., s-a administrat proba cu înscrisuri conștând în decizii ale Înaltei Curți de Casație și Justiție în materia examinată.

Examinând sentința atacată prin prisma recursului declarat, a apărărilor cuprinse în întâmpinare, precum și potrivit art. 304¹ C. proc. civ., Înalta Curte a constatat:

Actul administrativ atacat este decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr. 1464/EI din 27 octombrie 2005, prin care s-a stabilit în sarcina recurente-reclamante SC I. SA o contribuție pentru compensarea costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal pentru anul 2005, în cuantum de 141.786 lei (RON), având în vedere cifra de afaceri de 505.618.475.000 lei (ROL) aferentă anului 2004.

Temeiul stabilirii contribuției l-au constituit prevederile art. 38 alin. (1), (3) și (5) din O.U.G. nr. 79/2002 privind cadrul general de reglementare a comunicațiilor, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 591/2002, cu modificările și completările ulterioare, art. 13 alin. (2) din Legea nr. 304/2003 pentru serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile de comunicații electronice, precum și prevederile pct. 4.3.3 din Documentul de politică și strategie privind implementarea serviciului universal în sectorul comunicațiilor electronice, aprobat prin Ordinul ministrului comunicațiilor și tehnologiei informației nr. 184/2004, cu modificările și completările ulterioare, și prevederile art. 33 alin. (1) lit. b), precum și ale art. 34 alin. (2) din decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr. 1074/2004.

Decizia anterioară la care face referire recurenta este decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr. 1297/EI din 17 noiembrie 2004, prin care a fost obligată la plata unei contribuții pentru compensarea costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal pentru anul 2004. Această decizie a fost anulată prin sentința civilă nr. 1242 din 27 iunie 2005 a Curții de Apel București, Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal, irevocabilă prin respingerea, ca nefondat, a recursului Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații. Instanța de fond a admis excepția de nelegalitate a pct. 4.3.3 alin. (6) din Ordinul ministrului comunicațiilor și tehnologiei informației nr. 184/2004, întrucât încalcă prevederile art. 12 și art. 13 din Legea nr. 304/2003, prin aceea că entitatea competentă să stabilească cuantumul contribuției este Autoritatea Națională de Reglementare în Comunicații, iar

nu Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației, acesta din urmă putând stabili doar anumite politici și strategii.

Ca o consecință directă, dispărând temeiul determinării și calcului contribuției, a fost anulată decizia menționată.

Decizia pronunțată de instanța de control judiciar nr. 5572 din 22 noiembrie 2005 de respingere a recursului conține într-adevăr un considerent în sensul celor susținute de recurentă, respectiv că aceasta, nefiind furnizor de serviciu universal, nu datorează contribuția destinată subvenționării acestui serviciu.

Însă aceeași decizie, în următorul considerent, constată că, „în ceea ce privește fondul cauzei, anularea ca nelegală a deciziei Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr. 1297/2004 este greșită”. În plus, din practica rezultă că recursul privește doar excepția de nelegalitate a dispozițiilor pct. 4.3.3 alin. (6) din Ordinul ministrului comunicațiilor și tehnologiei informației nr. 184/2004.

Cert este însă că decizia cenzurată de instanța de fond în prezentul dosar a fost emisă după abrogarea acestui text prin Ordinul nr. 318/2005 al ministrului comunicațiilor și tehnologiei informației privind modificarea Ordinului nr. 184/2004 al ministrului comunicațiilor și tehnologiei informației pentru aprobarea Documentului de politică și strategie privind implementarea serviciului universal în sectorul comunicațiilor electronice.

Susținerea recurenței potrivit căreia doar furnizorii de servicii din sfera serviciului universal pot fi obligați la plata contribuției pentru compensarea costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal nu are suport legal.

Potrivit art. 13 alin. (2) din Legea nr. 304/2003, „Autoritatea Națională de Reglementare în Comunicații va determina mecanismul de compensare a costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal, cu respectarea principiilor transparenței, minimei atingeri aduse concurenței, nediscriminării și proporționalității. În acest scop, Autoritatea Națională de Reglementare în Comunicații va stabili furnizorii de rețele de comunicații electronice și furnizorii de servicii de comunicații electronice care au obligația să contribuie la compensare, cuantumul contribuțiilor datorate, modalitatea și termenul de plată, precum și orice alte elemente necesare în vederea funcționării acestui mecanism”.

De asemenea, pct. 4.3.3 din Documentul de politică și strategie privind implementarea serviciului universal în sectorul comunicațiilor electronice, aprobat prin Ordinul ministrului comunicațiilor și tehnologiei informației nr. 184/2004, prevede că:

logiei informației nr. 184/2004, în forma în vigoare la data emiterii actului administrativ atacat, dispunea că, „în vederea compensării costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal, Autoritatea Națională de Reglementare în Comunicații va stabili un mecanism de finanțare bazat pe contribuțiile furnizorilor de rețele sau de servicii de comunicații electronice”.

Având în vedere aceste reglementări, prin decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr. 1074/2004, la art. 33 alin. (1) lit. b) s-a stabilit că „pentru necesitățile anuale de finanțare a serviciului universal, Autoritatea Națională de Reglementare în Comunicații va percepe de la furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și de la furnizorii de servicii de telefonie destinate publicului, cu o cifră de afaceri înregistrată în anul precedent mai mare sau egală cu 3.000.000 euro (...): b) pentru perioada 2005-2006, o sumă egală cu 0,5% din cifra lor de afaceri (...)”.

Toate textele legale anterior citate, coroborate, conduc la concluzia că soluția instanței de fond este legală.

Împrejurarea că art. 13 se regăsește în Capitolul II al Legii nr. 304/2003 pentru serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile de comunicații electronice, intitulat „Serviciul universal”, nu poate conduce la o altă concluzie.

În acest capitol se reglementează deopotrivă furnizarea și finalizarea serviciului universal, voința legiuitorului fiind clară: la constituirea fondului de compensare trebuie să participe toată industria de comunicații electronice.

Cum, necontestat, recurenta deține calitatea de furnizor de rețele publice de comunicații electronice, rezultă că are obligația plății contribuției stabilite prin decizia atacată.

În fine, nici argumentul privind practica judiciară, invocat de recurentă, nu a putut fi reținut, întrucât, după abrogarea pct. 4.3.3 alin. (6) din Anexa 1 a Ordinului M.C.T.I. nr. 184/2004 pentru aprobarea Documentului de politică și strategie privind implementarea serviciului universal în sectorul comunicațiilor electronice, și jurisprudența a fost consecventă în a adopta aceeași soluție ca și instanța de fond.

Pentru toate aceste considerente, în temeiul art. 312 alin. (1) C. proc. civ., s-a respins recursul ca nefondat.

3. Excepție de nelegalitate a prevederilor art. 2 din Normele metodologice de aplicare a O.U.G. nr. 148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului, aprobate prin H.G. nr. 1825/2005, și a prevederilor art. 2 și art. 3 din Normele metodologice de aplicare a prevederilor O.U.G. nr. 148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului, aprobate prin H.G. nr. 1025/2006. Excepție admisă

O.U.G. nr. 148/2005, art. 6 alin. (1)

H.G. nr. 1825/2005¹⁾, Norme metodologice, art. 2

H.G. nr. 1025/2006, Norme metodologice, art. 2, art. 3

Sunt nelegale prevederile art. 2 din Normele metodologice aprobate prin H.G. nr. 1825/2005 și prevederile art. 2 și art. 3 din Normele metodologice aprobate prin H.G. nr. 1025/2006, care a abrogat H.G. nr. 1825/2005, în raport cu dispozițiile art. 6 alin. (1) din O.U.G. nr. 148/2005, întrucât definesc nașterea într-o manieră contrară literei și spiritului reglementării în temeiul și în executarea căreia au fost emise, limitând acordarea drepturilor prevăzute de ordonanța de urgență la numărul nașterilor, prin neluarea în considerare a numărului copiilor vii rezultați din fiecare naștere.

Prevederile respective sunt nelegale, întrucât definesc nașterea ca reprezentând aducerea pe lume a unuia sau a mai multor copii vii, cu încălcarea principiului ierarhiei actelor normative, prin faptul că aduc completări dispozițiilor art. 6 din O.U.G. nr. 148/2005, act cu forță juridică superioară în aplicarea cărora au fost adoptate.

Decizia nr. 1130 din 22 februarie 2007

Decizia nr. 1947 din 4 aprilie 2007

1. Decizia nr. 1130 din 22 februarie 2007. Prin sentința civilă nr. 546 din 11 decembrie 2006, Curtea de Apel Cluj, Secția comercială, de contencios administrativ și fiscal, a admis excepția de nelegalitate a dispozițiilor art. 2 și art. 3 din Normele metodologice de aplicare a prevederilor O.U.G. nr. 148/2005, aprobate prin H.G. nr. 1025/2006 și a dispozițiilor art. 2 din Normele metodologice de aplicare a prevederilor

¹⁾ H.G. nr. 1825/2005 a fost abrogată prin H.G. nr. 1025/2006 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor O.U.G. nr. 148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului (M. Of. nr. 704 din 17 august 2006).

O.U.G. nr. 148/2005, aprobate prin H.G. nr. 1825/2005, invocată de reclamanta P.G.I. în dosarul nr. 6301/100/2006 al Tribunalului Maramureș.

Pentru a pronunța această hotărâre, instanța de fond a reținut, în esență, că definiția pe care actele administrative normative atacate o dau noțiunii de „naștere” este în contradicție cu dispozițiile ordonanței de urgență în aplicarea căreia au fost emise și, prin discriminarea pe care o creează între persoane aflate în situații identice, poate deturna actul normativ în aplicarea căruia au fost emise de la însuși scopul pentru care a fost adoptat.

Împotriva hotărârii pronunțate de instanța de fond a formulat recurs în termenul legal pârâțul Guvernul României, prin care s-a solicitat admiterea acestei căi de atac, casarea sentinței atacate și respingerea excepției de nelegalitate invocate de intimata P.G.I.

A arătat recurentul Guvernul României, prin motivele de recurs, că hotărârea atacată este nelegală și netemeinică, instanța de fond apreciind greșit că dispozițiile actului atacat sunt nelegale în privința definirii termenului de „naștere”, întrucât recunoașterea drepturilor prevăzute de art. 6 alin. (1) din O.U.G. nr. 148/2005, pentru fiecare naștere, și nu pentru fiecare copil, nu reprezintă o problemă de nelegalitate și nu ridică aspecte de neconstituționalitate.

În acest context, s-a învederat că măsurile de protecție socială prevăzute de dispozițiile art. 6 alin. (1) din O.U.G. nr. 148/2005 și reluate de prevederile hotărârii de Guvern atacate urmăresc îmbunătățirea echilibrului social-economic al familiei prin susținerea acestora în vederea creșterii copilului și nu reprezintă măsuri de protecție a copilului, așa cum eronat a reținut prima instanță, și că dispozițiile actelor normative ce fac obiectul excepției de nelegalitate sunt în deplină concordanță cu dispozițiile legii în vigoare în domeniu și cu cele ale Constituției republicate.

S-a mai precizat că, în realitate, prin demersul său, intimata-reclamantă a urmărit extinderea prevederilor O.U.G. nr. 148/2005 și pentru alte situații decât cele avute în vedere prin dispozițiile acestui act normativ, că prima instanță nu avea competența de a crea, de a abroga sau de a modifica dispozițiile unei legi și de a deveni astfel legislator pozitiv și că nu era permis instanței de fond nici ca prin interpretarea normelor juridice să adauge consecințe contrare legii.

Recursul este nefondat și a fost respins, pentru considerentele ce urmează:

Articolul 6 alin. (1) din O.U.G. nr. 148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului prevede că indemnizația lunară

se cuvine pentru fiecare dintre primele trei nașteri sau, după caz, pentru primii trei copii ai persoanelor aflate în una dintre situațiile prevăzute la art. 5 alin. (2) (persoanele care au adoptat copilul, cărora li s-a încredințat copilul în vederea adopției sau care au copilul în plasament ori în plasament în regim de urgență, precum și persoana care a fost numită tutore).

Definind nașterea într-o manieră contrară literei și spiritului O.U.G. nr. 148/2005 și limitând acordarea drepturilor prevăzute de ordonanța de urgență la numărul nașterilor, prin neluarea în considerare a numărului copiilor vii rezultați din fiecare naștere, art. 2 din H.G. nr. 2825/2005 de aprobare a Normelor metodologice de aplicare a prevederilor O.U.G. nr. 148/2005 și art. 2 și art. 3 din H.G. nr. 1025/2006 de aprobare a Normelor metodologice de aplicare a aceluiași act normativ contravin prevederilor actului normativ în aplicarea căruia au fost adoptate.

Într-adevăr, O.U.G. nr. 148/2005 se referă la indemnizația lunară ce se cuvine pentru fiecare dintre primele trei nașteri sau pentru primii trei copii ai persoanelor aflate în una dintre situațiile prevăzute la art. 5 alin. (2) din același act normativ, iar la modul cum s-a definit nașterea prin normele metodologice de aplicare a ordonanței de urgență s-a creat o discriminare nepermisă între copiii născuți și cei, de exemplu, adoptați, în sensul că în cazul adopției s-ar primi o indemnizație pentru fiecare copil, în ipoteza în care se adoptă doi gemeni, iar pentru gemenii născuți în cadrul unei familii s-ar acorda o singură indemnizație.

În aceste condiții, apreciind că în mod corect, în exercitarea atribuțiilor jurisdicționale, instanța de fond a reținut că prevederile din actele administrative normative atacate nu sunt conforme cu dispozițiile art. 6 alin. (1) din O.U.G. nr. 148/2005, sentința atacată se privește ca legală și temeinică, iar recursul declarat de pârâțul Guvernul României ca nefondat.

2. Decizia nr. 1947 din 4 aprilie 2007. Prin acțiunea înregistrată la 28 aprilie 2006, reclamantul S.I. a solicitat anularea deciziei nr. 58 din 9 februarie 2006, emisă de pârâta Direcția de Muncă, Solidaritate Socială și Familie Maramureș, și obligarea pârâtei la plata indemnizației lunare în sumă de 800 lei pentru fiecare din minorii săi gemeni, născuți la data de 25 mai 2004.

Reclamantul a invocat excepția de nelegalitate a dispozițiilor art. 2 și art. 3 din H.G. nr. 1825/2005 pe care s-a întemeiat decizia contes-

tată și, prin încheierea de la 15 iunie 2006, Tribunalul Maramureș a dispus sesizarea Curții de Apel Cluj pentru soluționarea excepției.

În motivarea excepției, s-a susținut că dispozițiile art. 2 alin. (1), (2) și (3) din H.G. nr. 1825/2005 nu sunt în concordanță cu prevederile art. 6 alin. (1) din O.U.G. nr. 148/2005, potrivit cărora concediul și indemnizația lunară se cuvin pentru fiecare din primele trei nașteri sau, după caz, pentru primii trei copii.

Prin sentința civilă nr. 314 din 4 septembrie 2006, Curtea de Apel Cluj a respins excepția de nelegalitate invocată de reclamant, reținând că H.G. nr. 1825/2005 a fost abrogată și că eventuala sa nelegalitate a fost înlăturată prin efectul abrogării.

Această sentință a fost casată prin decizia nr. 3.358 din 11 octombrie 2006, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, ca urmare a admiterii recursului declarat de reclamant, și s-a trimis cauza spre rejudecare la aceeași instanță. Instanța de recurs a constatat că, deși actul administrativ atacat a fost abrogat, a produs efecte juridice prin emiterea deciziei deduse judecării, motiv pentru care se impunea soluționarea excepției invocate de reclamant.

În fond după casare, Curtea de Apel Cluj, Secția comercială, de contencios administrativ și fiscal, a pronunțat sentința civilă nr. 34 din 22 ianuarie 2007, prin care a admis excepția și a constatat nelegalitatea dispozițiilor art. 2 din Normele metodologice de aplicare a O.U.G. nr. 148/2005, aprobate prin H.G. nr. 1825/2005.

Instanța de fond a reținut că, prin definiția dată noțiunii de naștere, art. 2 din H.G. nr. 1825/2005 încalcă acte normative cu forță superioară și instituie discriminări între persoane aflate în situații identice, respectiv între copiii proveniți din aceeași naștere și cei rezultați dintr-o naștere simplă, care beneficiază de întreaga indemnizație.

Acordarea acestei indemnizații lunar, și nu doar la momentul nașterii, o singură dată, confirmă că definiția nașterii, avută în vedere la adoptarea O.U.G. nr. 148/2005, trebuie raportată la numărul de copii rezultați din naștere. De asemenea, s-a reținut că la adoptarea acestui act normativ legiuitorul a avut în vedere situația cea mai frecventă, aceea a nașterii simple, ceea nu poate exclude din sfera de aplicare și situațiile de excepție, înlăturând de la beneficiul legii anumite categorii de persoane, fără existența unei justificări obiective.

Împotriva acestei sentințe au declarat recurs pârâții Guvernul României și Direcția de Muncă, Solidaritate Socială și Familie Maramureș, solicitând casarea hotărârii în baza art. 304 pct. 9 și art. 304¹ C. proc. civ. și respingerea ca neîntemeiată a excepției de nelegalitate.

Recurenții au susținut că dispozițiile art. 2 din H.G. nr. 1825/2005 sunt conforme O.U.G. nr. 148/2005, care a prevăzut acordarea unei singure indemnizații lunare, indiferent de numărul de copii rezultați în urma nașterii, astfel cum s-a constatat în Decizia nr. 937/2006, pronunțată de Curtea Constituțională.

Guvernul României a arătat că instanța de fond nu a avut în vedere că măsurile de protecție socială prevăzute de legea în aplicarea căreia a fost emis actul normativ contestat urmăresc îmbunătățirea echilibrului social-economic al familiei și nu reprezintă măsuri de protecție a copilului, cum sunt cele privind alocația de stat pentru copii.

Recurentul a precizat că norma legală a recunoscut dreptul la acordarea unei singure indemnizații pentru familie, chiar dacă aceasta are doi copii gemeni, și că aceeași reglementare a fost menținută de noile norme de aplicare a ordonanței de urgență, aprobate prin H.G. nr. 1025/2006.

Analizând actele și lucrările dosarului, Înalta Curte de Casație și Justiție Curte a respins recursurile ca nefondate, pentru următoarele considerente:

H.G. nr. 1825/2005 a fost adoptată pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a O.U.G. nr. 148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului.

Prin acest act normativ au fost definiți beneficiarii și situațiile de eligibilitate pentru acordarea dreptului de indemnizație pentru creșterea copilului și au fost prevăzute condițiile și procedurile de acordare a dreptului.

Normele metodologice prevăzute în art. 2 sunt însă în contradicție cu dispozițiile legale pentru aplicarea cărora au fost emise, deoarece definiția stabilită pentru naștere, ca element de referință în acordarea indemnizației lunare, creează o discriminare între persoanele aflate în situații identice, fără să existe o justificare de ordin obiectiv.

Instanța de fond a apreciat corect că acordarea indemnizației lunare a fost raportată, prin art. 6 din O.U.G. nr. 148/2005, la numărul copiilor născuți, iar nu la numărul nașterilor, situație în care dispozițiile art. 2 din normele metodologice sunt nelegale. Definind nașterea ca reprezentând aducerea pe lume a unuia sau a mai multor copii vii, art. 2 din H.G. nr. 1825/2005 completează în mod nelegal actul normativ cu forță superioară în aplicarea căruia a fost adoptat și încalcă principiul egalității de tratament între copiii proveniți dintr-o sarcină simplă și una multiplă.

Recurenții au criticat neîntemeiat soluția instanței de fond, iar referirea la Decizia nr. 937 din 19 decembrie 2006 pronunțată de

Curtea Constituțională nu are relevanță în prezenta cauză, întrucât intimatul-reclamant nu a invocat neconstituționalitatea dispozițiilor art. 6 alin. (1) din O.U.G. nr. 148/2005, motivând că acestea au fost încălcate prin actul administrativ contestat pe cale incidentă.

De asemenea, sunt fără relevanță în prezentul litigiu susținerile privind reglementarea cuprinsă în H.G. nr. 1025/2006, avându-se în vedere că acest act normativ nu este aplicabil fondului pricinii, având ca obiect alte forme de protecție socială acordate familiilor cu copii în vârstă de până la 2 ani, respectiv 3 ani în cazul copiilor cu handicap, cu începere de la 1 ianuarie 2007.

Față de titlul și obiectul de reglementare al actului administrativ contestat, a fost respinsă și susținerea recurentului că indemnizația lunară nu reprezintă o măsură de protecție a copilului, cu atât mai mult cu cât beneficiarul dreptului rezultă din norma legală cuprinsă în art. 6 din ordonanța de urgență și nu poate fi stabilit prin trimitere la actele normative referitoare la alte forme de protecție socială.

În consecință, nefiind motive de casare sau de modificare a hotărârii pronunțate de instanța de fond, Înalta Curte a respins recursurile ca nefondate.

4. ¹ Act administrativ cu caracter normativ. Admisibilitatea excepției de nelegalitate

² Excepție de nelegalitate a prevederilor alin. (3) al art. unic din H.G. nr. 455/1990 privind unele măsuri pentru personalul didactic din învățământul superior de medicină și farmacie. Excepție respinsă

Legea nr. 554/2004, art. 4 alin. (1), art. 11 alin. (4)
H.G. nr. 455/1990, art. unic alin. (3)

1. În raport cu prevederile art. 4 alin. (1) din Legea nr. 554/2004¹⁾, este admisibilă excepția de nelegalitate invocată cu privire la un act administrativ cu caracter normativ, care poate fi supus oricând controlului de legalitate, atât pe calea excepției de nelegalitate, cât și pe calea acțiunii directe, conform art. 11 alin. (4) din Legea nr. 554/2004.

¹⁾ Instanța a avut în vedere prevederile art. 4 alin. (1) din Legea nr. 554/2004 în forma inițială (M. Of. nr. 1.154 din 7 decembrie 2004), anterior modificării acestui text prin Legea nr. 262/2007 (M. Of. nr. 510 din 30 iulie 2007).